

ABSTRAKT

Mléčná dentice se u člověka vyvíjí z podkovovité zubní lišty běžící podél oblouků horní a dolní čelisti. Předpokládá se, že vestibulární lišta dávající vznik předsíni ústní je uložena zevně a paralelně k liště dentální. Studovali jsme časný vývoj dentice a předsíne ústní od embryonálního týdne 6 do 9 s využitím sériových histologických řezů a počítačových 3D rekonstrukcí.

Ztluštění zubního epitelu se tvoří samostatně na mediálních nazálních, maxilárních a mandibulárních obličejových výbězcích ještě před jejich fúzí. Po kompletním splynutí tvoří dentální epitel na 3D rekonstrukcích souvislý val dávající vznik jednotlivým zubním základům. Zevně od dentálního valu jsme na frontálních histologických řezech pravidelně pozorovali epitelové struktury zanořené do mezenchymu. Bez korelace s 3D rekonstrukcemi by tyto struktury mohly být považované za součásti tvořící souvislou podkovovitou vestibulární lištu. 3D rekonstrukce však kontinuální vestibulární lištu neprokázaly.

V místě časné fúze dentálních epitelů mediálního nazálního a maxilárního výběžku horní čelisti se vyvíjí základ laterálního mléčného řezáku obsahující materiál obou výběžků.

Závěrem lze tedy říct, že kontinuální vestibulární lišta neexistuje. Vestibulární epitel tvoří množství zřetelně determinovatelných epitelových struktur (zduření a hřebenů), které jsou přechodně detekovatelné zevně od dentice. Dentální a vestibulární epitely jsou paralelně segmentovány podél mesio-distální osy. Opakovaně vzájemně interagují podél mesio-distální (antero-posteriorní) osy čelisti.

Horní mléčný řezák má svůj vývojový původ na dvou obličejových výbězcích (mediální nazální a maxilární výběžek). Tento fakt může vysvětlit vývojovou zranitelnost horního laterálního řezáku.